

1. Główne atrakcje turystyczne w Lidzbarku Warmińskim

Lidzbark Warmiński pełni funkcję ośrodka turystycznego o znaczeniu ponadregionalnym. Symbolem miasta jest Zamek Biskupi, uważany za jeden z najcenniejszych zabytków gotyckiej architektury w Polsce. Dodatkowo, malownicze krajobrazy, czyste powietrze i obiekty historyczne, takie jak letni pałacyk "Oranżeria," parki, Wysoka Brama i tereny podzamcza, tworzą doskonałe warunki do rekreacji i wypoczynku.

Lidzbark Warmiński to urokliwe miasto w Polsce, które ma wiele do zaoferowania turystom. Poniższa tabela przedstawia najważniejsze atrakcje turystyczne.

Tabela 1 Najważniejsze atrakcje turystyczne w Lidzbarku Warmińskim

1. Zamek Biskupów Warmińskich	Zamek gotycki z XIV wieku, z pięknymi ogrodami i muzeum, które prezentuje historię regionu.
2. Muzeum Warmii i Mazur	Muzeum gromadzi szeroką gamę eksponatów, w tym dzieł sztuki, artefaktów historycznych, przyrodniczych i etnograficznych, fotografii, dokumentów oraz innych materiałów związanych z historią i kulturą Warmii i Mazur.
3. Jezioro Lidzbarskie	Piękne jezioro, idealne do uprawiania sportów wodnych, wędkowania i rekreacji na świeżym powietrzu.
4. Festiwal Kultury Warmii i Mazur	Wydarzenie kulturalne, podczas którego odbywają się koncerty, wystawy, warsztaty i spektakle teatralne, prezentujące lokalną kulturę i tradycje.
5. Katedra św. Piotra i Pawła	Gotycka katedra, która jest ważnym centrum duchowym i historycznym miasta. Wnętrze katedry zdobią cenne dzieła sztuki, a z wieży można podziwiać panoramę miasta.
6. Park Miejski	Piękny park, który jest doskonałym miejscem do spędzania czasu wolnego, pikników i relaksu na łonie natury. W parku znajdują się stawy oraz liczne zielone skwery.

<p>7. Lidzbarski Festiwal Filmowy "LidFilmFest"</p>	<p>Głównym celem LidFilmFest jest promowanie sztuki filmowej, a także zachęcanie do tworzenia własnych dzieł wśród młodych filmowców. Festiwal daje szansę zarówno doświadczonym reżyserom, jak i debiutantom, prezentować swoje produkcje publiczności oraz eksperckiemu jury.</p>
<p>8. Lidzbarskie Wieczory Organowe</p>	<p>Cykl ten skupia się głównie na prezentacji muzyki wykonywanej na organach. Wybitni organiści oraz zespoły muzyczne prezentują różnorodne utwory, od barokowych kompozycji po dzieła współczesnych kompozytorów. Wysoka jakość wykonań i akustyka kościoła tworzą niezapomniane wrażenia dźwiękowe.</p>
<p>9. Rezerwat Przyrody "Jezioro Lidzbarskie"</p>	<p>Obszar rezerwatu stanowi naturalne środowisko dla wielu gatunków ptaków, ryb i roślin wodnych. To doskonałe miejsce dla miłośników ornitologii, którzy mogą obserwować różnorodność ptactwa wodnego. To także miejsce, które zachęca do edukacji ekologicznej i turystyki przyrodniczej. Ścieżki dydaktyczne, obserwacyjne wieże, i tablice informacyjne umożliwiają zwiedzającym poznanie tajemnic tego unikalnego ekosystemu.</p>
<p>10. Muzeum Kolejnictwa Warmińskiego</p>	<p>Instytucja kulturalna poświęcona historii i dziedzictwu kolejnictwa w regionie Warmii. Muzeum to stanowi cenny zbiór eksponatów oraz miejsce, które przenosi odwiedzających w fascynującą podróż przez historię rozwoju kolei w tym regionie.</p>

2. Infrastruktura i usługi turystyczne

Lidzbarsk Warmiński to miasto, które dzięki swojemu bogactwu przyrodniczo-kulturowemu pełni istotną rolę jako atrakcyjna destynacja turystyczna. Posiada ono nie tylko piękne krajobrazy, ale także liczne atrakcje, które przyciągają turystów przez cały rok.

Analizując zmiany wskaźników potencjału turystycznego, można zauważyć, że poziom funkcji turystycznej w powiecie lidzbarskim ciągle rośnie. Liczba miejsc noclegowych na 1000 ludności, w tym całorocznych, zwiększyła się o 1,08 w ciągu ostatnich 5 lat. Jednakże, stopień ich wykorzystania maleje o 1,7%. Warto także zaznaczyć, że liczba turystów korzystających z noclegów w powiecie lidzbarskim wzrosła o imponujące 21,75% w ciągu tych samych pięciu lat. Niemniej jednak, wzrost liczby podmiotów gospodarczych działających w mieście wskazuje, że sektor turystyczny rozwija się nieco wolniej niż inne branże. Obecnie odsetek przedsiębiorstw działających w sektorze turystycznym wynosi 4,65%, a tendencja ta jest malejąca od 2017 roku.¹

W latach 2014-2020 władze miasta przeprowadziły kluczowe inwestycje w celu wzmocnienia potencjału turystycznego. Warto tu wspomnieć o stworzeniu nowego bulwaru z towarzyszącą infrastrukturą, renowacji suchej fosy na obszar rekreacyjno-parkowy oraz otwarciu Termy Warmińskiej. Latem dostępne są także atrakcje wodne, takie jak kąpiele w jeziorze Wielochowskim, molo widokowo-

¹ Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Lidzbarska Warmińskiego do roku 2030

spacerowe, plac zabaw i boisko do siatkówki plażowej. Wypożyczalnie sprzętu wodnego, takie jak rowery wodne czy kajaki, również są dostępne dla turystów.

Dla miłośników aktywnego wypoczynku, Lidzbark Warmiński oferuje różnorodne obiekty sportowe, w tym boiska wielofunkcyjne, korty tenisowe, stadion lekkoatletyczno-piłkarski, hale sportowe, ścianki wspinaczkowe oraz trasy piesze i rowerowe. Ponadto, w mieście odbywają się liczne wydarzenia sportowe, biegi, zawody motocrossowe i endurowe, które przyciągają zarówno lokalnych mieszkańców, jak i gości spoza regionu.

Instytucje kultury, takie jak Lidzbarski Dom Kultury, Muzeum Warmińskie czy biblioteki, regularnie organizują różnorodne wydarzenia kulturalne, które przyciągają uwagę nie tylko mieszkańców, ale także turyści z innych regionów. Lidzbark Warmiński jest znany z licznych imprez kulturalnych i historycznych, które tworzą wyjątkowy klimat miasta.

Miejski samorząd działa jako inwestor turystyczny, wspierając rozwój infrastruktury i oferty turystycznej, aby zapewnić mieszkańcom i odwiedzającym atrakcyjne możliwości przez cały rok. Lidzbark Warmiński aspiruje do uzyskania statusu miasta uzdrowiskowego, co może jeszcze bardziej przyspieszyć rozwój turystyki. Dzięki swojemu bogactwu przyrodniczemu i kulturowemu, miasto oferuje atrakcyjne możliwości wypoczynku, rekreacji i kultury dla wszystkich, którzy tu przybywają.

Ważnym miejscem na mapie Lidzbarka Warmińskiego jest strefa uzdrowiskowa, która stanowi wyjątkowe miejsce przyciągające osoby poszukujące wypoczynku, relaksu i poprawy zdrowia. To oaza spokoju, otoczona malowniczymi krajobrazami i zasobami naturalnymi, która oferuje różnorodne formy terapii i rekreacji.

Jednym z głównych atutów strefy uzdrowiskowej w Lidzbarku Warmińskim jest jej bogactwo przyrodnicze. Położona w sercu regionu warmińskiego, otoczona jeziorami, rzekami i lasami, strefa ta stwarza idealne warunki do relaksu na łonie natury. Teren ten sprzyja spacerom, rowerowym przejażdżkom i innym formom aktywności na świeżym powietrzu.

Termy Warmińskie, stanowiące jedno z ważniejszych udogodnień strefy uzdrowiskowej, oferują baseny termalne, sauny i różnego rodzaju masaże, co stanowi doskonały sposób na odprężenie i poprawę samopoczucia. Woda termalna, bogata w cenne minerały, przynosi ulgę ciału i umysłowi.

Strefa uzdrowiskowa w Lidzbarku Warmińskim jest także znana ze swojej zdrowej kuchni, opartej na lokalnych produktach i tradycjach kulinarnych. To doskonała okazja do degustacji regionalnych potraw i doświadczenia smaków Warmii.

Jednakże, strefa uzdrowiskowa w Lidzbarku Warmińskim to nie tylko relaks i wypoczynek. To również miejsce, gdzie dostępne są różnego rodzaju zabiegi zdrowotne, terapie rehabilitacyjne i programy odnowy biologicznej. Osoby poszukujące poprawy zdrowia mogą skorzystać z profesjonalnej opieki medycznej i terapeutycznej.

Dobiegł końca II etap budowy infrastruktury uzdrowiskowej w Lidzbarku Warmińskim. Pawilon Zdrowia z odtworzonym żabim stawem znacznie powiększył teren strefy uzdrowiskowej. Łącznie ponad 40 mln złotych zainwestowano w budowę tętni i pawilonu zdrowia.

3. Dostępność komunikacyjna - kluczowym czynnikiem dla Lidzbarka Warmińskiego

Dostępność komunikacyjna jest jednym z kluczowych czynników wpływających na atrakcyjność turystyczną danego regionu, wpływając na dostępność zasobów turystycznych i określając techniczne warunki wypoczynku. Różne rodzaje transportu, takie jak transport lądowy, samochodowy, wodny, morski i lotniczy, zapewniają możliwość dojazdu do danego regionu oraz poruszania się po nim. W przypadku Lidzbarka Warmińskiego, dostępność komunikacyjna odgrywa kluczową rolę w kształtowaniu jego atrakcyjności turystycznej.

Składają się na nią przede wszystkim sieć dróg kolejowych i kołowych, częstotliwość połączeń kolejowych i autobusowych PKS z innymi miastami oraz bliskość lotnisk. Dla Lidzbarka Warmińskiego, położonego około 49 km od stolicy regionu, czyli miasta Olsztyn, istotne jest położenie transportowe przy drodze krajowej nr 51, co wzmacnia atrakcyjność miasta zarówno dla inwestorów, jak i potencjalnych turystów.

Jeśli chodzi o połączenia lotnicze, najbliższymi położonymi portami lotniczymi realizującymi międzynarodowe połączenia cywilne są lotniska w Szymanach (103 km), Gdańsku (167 km) i Warszawie (226 km).

Najważniejszą drogą w regionie Lidzbarka Warmińskiego oraz jednym z kluczowych szlaków komunikacyjnych w województwie warmińsko-mazurskim jest droga krajowa nr 51, która mierzy łącznie 122 km. Jednakże, droga nr 51 wymaga modernizacji, która potencjalnie przyniesie rozwój społeczno-gospodarczy regionu. Jednym z ważnych projektów jest budowa obwodnicy miasta, która ma na celu niwelowanie problemów związanych z ruchem tranzytowym, takie jak skrócenie czasu przejazdu, zmniejszenie hałasu i zanieczyszczenia powietrza oraz ochrona dróg przed uszkodzeniem przez transport ciężki.

Jednakże, podczas opracowywania strategii rozwoju społeczno-gospodarczego Lidzbarka Warmińskiego do 2030 roku, pojawiły się obawy, że budowa obwodnicy może być zagrożeniem dla rozwoju turystyki. Istnieje ryzyko, że osoby podróżujące obwodnicą nie będą miały motywacji do zatrzymywania się w mieście na posiłek, odpoczynek lub zwiedzanie.

W kontekście zrównoważonego rozwoju miast europejskich, promowanie sprawnego i korzystnego cenowo transportu miejskiego staje się coraz ważniejsze. Władze samorządowe Lidzbarka Warmińskiego realizują projekt "Rozwój mobilności i transportu publicznego Gminy Miejskiej Lidzbark Warmiński" mający na celu poprawę mobilności mieszkańców i turystów poprzez utworzenie bezpłatnej, publicznej komunikacji zbiorowej. To inicjatywa, która ma na celu zapewnić dostęp do usług publicznych mieszkańcom, zwłaszcza tym położonym na obrzeżach miasta, oraz zwiększyć mobilność osób niepełnosprawnych i starszych. Dzięki tej inwestycji, autobusy niskopodłogowe będą dostępne dla szerokiego grona użytkowników, co zwiększy atrakcyjność turystyczną miasta.

Planuje się także rozszerzenie sieci ścieżek rowerowych w Lidzbarku Warmińskim, co jest istotnym czynnikiem rozwoju lokalnego. Ścieżki rowerowe przy ulicach Polnej, Dąbrowskiego i Dębowej to tylko niektóre z elementów modernizowanej infrastruktury, której długość w 2019 roku wynosiła 8,9 km. Badania potwierdzają, że odpowiednia infrastruktura rowerowa poprawia bezpieczeństwo na drogach dla wszystkich użytkowników, nie tylko rowerzystów.

Warto jednak zaznaczyć, że w Lidzbarku Warmińskim brak kolei, co ogranicza dostępność komunikacyjną z innymi miejscowościami. Dlatego też rozwijanie alternatywnych środków transportu, takich jak autobusy i ścieżki rowerowe, staje się kluczowym elementem strategii rozwoju miasta. Warto dążyć do utrzymania równowagi między potrzebami transportowymi a rozwojem turystycznym, by Lidzbark Warmiński mógł cieszyć się wzrastającym zainteresowaniem jako atrakcyjna destynacja

turystyczna, jednocześnie zapewniając wygodne i zrównoważone środki transportu dla mieszkańców i odwiedzających.

4. Bezpieczeństwo w Lidzbarku Warmińskim

Bezpieczeństwa na terenie Lidzbarka Warmińskiego strzegą funkcjonariusze Policji, Straży Miejskiej oraz Straży Pożarnej. Zgodnie z podsumowaniem pracy Policji w ostatnich latach w powiecie lidzbarskim, nastąpił spadek liczby przestępstw kryminalnych. Na terenie całego kraju funkcjonuje aplikacja pod nazwą Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa. Informacje o aplikacji na terenie powiatu lidzbarskiego rozpropagowano podczas debat społecznych i sesjach rad miast i gmin. Najbardziej uciążliwe dla mieszkańców przestępstwa w Lidzbarku Warmińskim to: włamania, rozboje, kradzieże, pobicia i bójki. Dodatkowo funkcjonariusze Policji podejmują działania edukacyjne m.in. dla dzieci, rodziców i nauczycieli. Do działań Straży Miejskiej należą pouczenia, zwrócenia uwagi, ostrzeżenia lub zastosowania innego środka oddziaływania wychowawczego, a także wystawianie mandatów i kierowanie wniosków do sądu. Podczas konsultacji społecznych przeprowadzonych w 2019 r. uczestnicy warsztatów jako i ankieterzy wskazali, że na ulicach Lidzbarka Warmińskiego jest bezpiecznie i mieszkańcy czują się bezpiecznie.

Policja podejmuje różne działania wspierające rodziców w procesie wychowawczym i organizuje spotkania z rodzicami i nauczycielami nt. uzależnień od alkoholu, dopalaczy i narkotyków. Policijni profilaktycy, wspierani przez dzielnicowych, prowadzą różnego rodzaju działania, w trakcie których przestrzegają mieszkańców przed zagrożeniami ze strony przestępców.

Podejmowane są również działania edukacyjne w zakresie bezpiecznych zachowań w ruchu drogowym skierowane na dzieci w przedszkole i szkole. Ponadto na terenie Lidzbarka Warmińskiego funkcjonuje Straż Miejska, która realizuje zadania dotyczące porządku publicznego na terenie Gminy Miejskiej Lidzbarka Warmińskiego na podstawie Ustawy o strażach gminnych z dnia 29 sierpnia 1997 r. (Dz.U. Nr 123, poz. 779) tj. z dnia 24 października 2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 1383) tj. z dnia 10 maja 2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 706).

W związku z wykonywaniem swoich zadań Straż Miejska współpracuje z Policją. Współpraca polega w szczególności na:

- stałej wymianie informacji o zagrożeniach występujących na określonym terenie w zakresie bezpieczeństwa ludzi i mienia, spokoju i porządku publicznego;
- koordynowaniu rozmieszczenia służb policyjnych i straży, z uwzględnieniem zagrożeń występujących na danym terenie;
- wspólnym prowadzeniu działań porządkowych w celu zapewnienia spokoju i porządku w miejscach zgromadzeń, imprez artystycznych, rozrywkowych i sportowych, a także w innych miejscach publicznych;
- wymianie informacji w zakresie obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu zdarzeń w miejscach publicznych.